

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din., mesečno 2 Din., zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din., mesečno 2 Din., 50 par. V državi Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din., 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvezi evropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

3m² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črenšovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 19.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Boj jetiki.

Na drugoj strani poročamo, da se je v M. Soboti ustanovila Protituberkulozna liga z namenom, da se postavi v vrsto vseh tistih, ki vodijo boj proti jetiki, štera je po celom sveti eden najhujših sovražnikov človeškoga zdravja i življenja. Ob ustanovitvi te prevažne organizacije spregovorimo od boja proti jetiki tudi na tom mestu.

Jezere i stojezere življenj — mladih i starih — šterim leto za letom napravi konec ravno jetika, je pripravila svet do toga, da je začno boj proti tomi krutomi sovražniki. Proti jetiki se vojskuje dnes ves svet. Borijo se proti njoj zdravniki, špitali, šole, društva, vojašnice i sploh vse prosvetne i dobrodne ustanove. Časopisi i plakati pozivljejo na boj. Vnogo se piše i govori od toga groznoga sovražnika i od boja proti njemu posebno v teh sprotoletnih dnevaj.

Jetika tudi v našoj krajini zahteva svoje žrtve. Človeka srce boli, kda vidi blede, betežaste obraze dece, čuje suhi kašeo mladih moškov i žensk i kda stoji pred odprtim grobom mladenca ali mladenke, šterima je jetika pretrgala nit življenja. O, koliko je takših betežastih obrazov, koliko možov i žen kašla, kelko mladcov i mladenk ide v prerani grob! Niti računa ne vemo. Vse to pa nas mora zbuditi i spodbuditi k tomi, da se z drugimi vred vojskujemo proti jetiki.

Ka se tiče boja proti jetiki, si mora vsaki zapomniti, da ne zadosta, če se vojskujejo proti njoj zdravniki, špitali, šole, društva itd., nego mora pomagati v tom boji po svojih močeh vsaki človek. Prav vsi se moramo proti njej boriti. Boj je v glavnom dvojni.

Prvo skrb trbe obračati tistim, ki so že jetični. Tem moramo z vsemi močmi pomagati, da dobijo nazaj

Kmetovalci Dol. Lendave i okrogline!

Kmetska zveza v Mariboru ko priredila na svetek Vneboidenja, dne 14. maja t. l. dopoldne ob 11. vuri po velkoj meši velko spravišče kmetovalcov v Dolnoj Lendavi v dvorani hotela „Krona“. Na spravišču bodeta govorila predstavnika Kmetske zveze gg. nadrevizor Vladimir Pukenjak od agrarne krize i od njene ublažitve, tajnik Zveze Marko Kranjc pa od stanovsko-strokovne organizacije kmetijskoga ljudstva.

Kmetje, posestniki i kolonisti, pridite na shod, ar se bodo pri tom obravnavala pitanja, ki so za vas življenjske važnosti.

Grozovit potres.

Na jezere mrtvih. — Razrušeni varaši. — Na stojezere ljudi v zdvojnosti.

Južno Kavkazijo na ozemli sovjetsko ruske republike Nahidževan je doletela grozna katastrofa. V noči od 28 na 29. aprila se je strosila zemla. Potres je bio tak silen, da je porušo dvanajst vekših varašov, pokrajin i naselbin. Nesreča je prišla nepričakü-

vano, tak da prebivalstvo ne moglo zbežati. Pod razvalinami je ostalo na jezere mrtvih, na jezere jih je ranjenih, na stojezere pa brez strehe. Zavolo grozne katastrofe je ljudstvo zdvojeno.

Bežeči vlak v plamenih.

Razgreta naret (os) vužgala vagon. — Bežeči vlak gori. 60 potnikov zgorelo.

Na progi Kairo—Aleksandrija se je zgodila strašna nesreča. Na ednom brzovlaki se je pod ednim vagonom segrela os (naret) i je vužgala vagon. Ar strojevodja ognja ne zapazo, vla-

ka ne stavo. Tak je vagon zgoro med drvenjom vlaka. Zgorelo je 60 ljudi, 50 pa je močno ranjenih. Rešila se je samo edna ženska, ki je skočila iz bežečega vlaka.

zdravje, če že ne prekesno. Če pa je ozdravljenje nemogoče, jim bar lajšamo trpljenje. Nadale moramo pri njih paziti, da ne pridejo z drugimi tak v dotiko, da bi jih mogli okužiti. Jetika je naimre poprijeti beteg.

Ravno takšo skrb trbe obračati zdravim. Ljudski pregovor pravi, da beteg friško pride, a žmetno se da odpraviti. To vala posebno za jetiko. Zavolo toga ne sme biti nihče tak nespameten, da bi se začno vojskuvati proti njoj te, kda se je že vgnez-

dila, nego njoj mora sploh zabraniti pot. To dosege s čistočov i rednim, treznim, moralnim življenjom. Nesnage i razvuzdanosti se mora sam varvati i obvarvati mora tudi druge.

Kak nam je znano, se bo ustanovljena Protituberkulozna liga obračala na vse ljudstvo. Na tom mestu vnaprej prosimo vsakoga, naj za njene prošnje i žele nema glühih vüh. Dužnost nas vseh je, da z njov vred zatiramo sovražnika, ki je hūši kak šterišteš drugi sovražnik.

Ka novoga v Belgradi ?

Proces proti teroristom. Preminoči teden se je pred državnim sodiščem začela razprava proti teroristom, ki so deloma izvršili, deloma pa so šteli izvršiti več atentatov. Razprava je pokazala, da so teroristi bili v zvezi z Madžari i so z Madžarskoga dobivali podporo.

Obisk nemških industrijalcev. V ponedeljek je prišla v Belgrad skupina nemških industrijalcev. Nemški gostje so bili pristrčno sprejeti. Ogleдали so si vse znamenitosti.

Svetovna politika.

Konferenca Male antante. Prvoga maja se je začela v Bukarešti konferenca med zvušajšnji ministri

držav Male antante. Predseduje romunski zvušajšnji minister. Konferenci se pripisuje velika važnost. Glavni predmet razprav so carinska pitanja.

Romunski parlament razpuščen. Preminoči četrtek je bio parlament s kralovim ukazom razpuščen. Volitve do se vršile 1. junija, v senat pa 4. junija. Volilni boj se je že začel i vse kaže, da de oster.

Predsedniške volitve v Franciji. Dne 13. maja de Francija volila novoga državnoga predsednika. Za predsedniško mesto kandidira več francoskih vodilnih politikov, med drugimi tudi zvušajšnji minister Briand.

Zveza med fašisti i bolševiki. Vedno več se govori od nekše zveze, štera se spleta med Italijov i Rusijov. Med obema državama že obstoja nekša trgovinska pogodba.

Kološa, pregledača računov: Adanič i Hahn Izidor. G. predsednik je v dugšem govori razložo velki pomen lige i je navzoče spodbujao k deli.

— **Z motorom povozo šolara.** V soboto proti večeri se je zgodila pred Kardošovov trgovinov huda nesreča. Sinček klobučara Sukiča, učenec 1. razreda je šteo iti prek ceste. V tom hipi je priropotao po cesti motor. Deček se ne mogeo ogniti. Motor ga je podro i njemi šo prek šinjeka. Taki so ga spravili v špitao.

— **Novi profesor.** S 1. majom je nastopo službo na gimnaziji profesor g. Mali, ki je pred leti že bio na gimnaziji. Prišeo je iz Ptuja.

— **Predavanje od jetike.** V tork je meo okrožni zdravnik, g. dr. Vučak v gimnaziji predavanje od jetike.

— **Roko si je potro.** Gimnazijec Hartner Geza se je sprehajao po vrti. Naednok se je samo poškalo i tak nesrečno spadno, da si je potro levo roko.

— **Odhodnica.** V soboto večer je bila v Sokolskom domi odhodnica g. notara Lovšina, ki zapušča M. Soboto. G. notari, ki je bio jako priljubljen, na novom mestu želemo vnogo zadovolnosti.

— **„Rokovnjači.“** V soboto večer i v nedelo popoldne bodo igrali v Sok. domi lepo ljudsko igro „Rokovnjači.“ V nedelo popoldne bodo cene nižane.

— **Tečaj za lončare i tkalce.** Skupna obrtna zadruga v M. Soboti, namerava prirediti v mesecih julija i augusta t. l. tečaj za lončare i tkalce; ki šče obiskovati tečaj, naj prijavijo svojo vdeležbo pismeno ali osebno pri zadrugi vsaki den od 11 do 12. vüre. — *Načelstvo.*

Slovenska krajina.

— **Naročnikom za Nemčijo.** Nanzanjam našim cenjenim naročnikom, ki želejo Novine i M. List meti v Nemčijo, kde so na deli, da je **cena Novin na mesec 6 Din. 50 par brez M. Lista; z M. Listom na mesec skupno 8 Din. 50 par.** Sam M. List pa košta 25 Din. na leto, na pol leta 12 Din. 50 par. Vsakomi naročniki pošlemo dve številki. Med tem nam more poslati del naročnine; če je ne pošle, njemi stavimo liste, zato, ka nemamo gotovčine, ka bi mogli na porgo komi pošilati i mesto njega proti plačuvati tiskarno i poštnino, nazadnje pa ešče nikaj ne dobiti. Najbogše de, če domači plačajo za naročnike v Nemčiji. — **Uprava.**

— **Smilenim srcom.** V Rakičani živeta dve sestri, edna 4 letna, druga pa 6 letna. Obe deklici sta dobro razviti. Ar nema što skrbeti za njevi, se oddata za svojivi. Priporočamo jevi smilenim srcom. Što je mogoči spre-

Kalendar.

maj (31 dni)

20. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
11	ponedel.	Mamert p.	Mamert
12	tork	Pankracij	Pongracij
13	sreda	Servac	Servac
14	četrtek	Vnebohod Bon.	Vnebohod
15	petek	Zofija	Zofija
16	sobota	Janoš Nep.	Mozeš
17	Nedela	Pashal Bajl.	Paskal

Senje: 13. Ljutomer, 14. Kuzma.

Vreme: Lepi prijetni dnevi z vetrom.

Vozni red od 15. maja naprej:

Hodoš:

prihod iz M. S. ob 6¹⁵ i 15⁵⁴ vöri
odhod v M. S. ob 6³⁰ i 16⁵⁰ vöri

Murska Sobota:

prihod iz Hodoša ob 7⁵⁷ i 18²⁰ vöri
odhod v Hodoš ob 4⁴⁰ i 14¹⁵ vöri

prih. iz Ormoža ob 9⁰⁸, 15³⁰, 18⁵⁸, 20³⁶ v.
odh. v Ormož ob 5²⁰, 9²⁰, 13⁵⁴, 19⁰⁰ v.

Ljutomer:

prih. iz G. Radgone 5⁴², 14¹⁰, 19²² v.
odh. v G. Radgono 8³⁵, 15⁰⁴, 20⁰⁴ v.

Ormož:

prih. iz M. S. ob 7⁰³, 13¹², 15⁴², 20⁴⁶ v.
odh. v M. S. ob 7²⁸, 13⁵⁰, 15⁵⁵, 18⁵⁶ v

D. Lendava:

prih. iz Čak. ob 5¹⁶, 9⁰⁸, 13³⁹, 20⁴⁰ v.
odh. v Čak. ob 5²⁶, 10¹⁵, 14⁰⁴, 21¹⁰ v.

Čakovec:

prih. iz D. L. ob 6²⁴, 11²⁵, 15⁰², 22¹⁰ v.
odh. v D. L. ob 4²³, 8⁰², 12⁴⁵, 19³⁴ v.

Murska Sobota

Jubilej našega trgovstva.

Preminoči petek se je vršo občni zbor Gremija trgovcev za okraj M.

Sobota. Občni zbor je bil veličastna manifestacija. Vdeležilo se ga je nad 350 članov. Prisostvüvali so mu med drugimi gg.: zadružni inšpektor Založnik kak zastopnik banske uprave, Kajzer, tajnik Zveze trg. gremijev, okrajni podnačelnik dr. Bratina, načelnik lendavskoga gremija, i drugi.

Ves občni zbor je poteko v slavnostnom razpoloženji. Vse navzoče je pozdravo g. načelnik Čeh Franc. Za njim so spregovorili gg.: inšpektor Založnik, tajnik Kajzer, okrajni podnačelnik Bratina i drugi. Po pozdravnih govorih je bilo podano poročilo o 10 letnom deli. Nato se je razpravlalo o raznih važnih zadevah. Med vsemi sklepi je najvažnejša resolucija, v šteroj trgovstvo žele, da se ustanovi skupna trgovska zbornica s samostojnimi odseki. Občni zbor je poslal vdanostne brzojavke Njeg. Vel. krali, ministroma Serneci i Demetroviči ino bani Marušiči. Na zbori se je tudi sklenolo, da si trgovski gremij postavi tu Trgovski dom.

Po občnom zbori je bio v hoteli Bac slavnostni banket, na šterom so bili poleg načelstva i zgoraj navedenih gostov tudi gg.: okr. načelnik Lipovšek i novinara Melihar i Kolenc. Izrečenih je bilo več napitnic. G. okr. načelnik je v vznesenih rečaj proslavilao dozdašnje veliko delo i je spodbujao k nadaljnjemi deli. Za njim so ešče spregovorili Arnstein, načelnik lendavskoga gremija, Kolenc, vrednik Novin, Nemec, podnačelnik gremija. Vsem se je zahvalo g. načelnik Čeh Franc.

*

— **Protituberkulozna liga.** V ponedeljek večer se je v občinskoj dvorani vršo občni zbor Protituberkulozne lige. Zvoljeni je bio sledeči odbor: predsednik g. Lipovšek, podnačelnik: dr. A. Gregorc, tajnik: Kunaver, blagajnik: Čížek, odbornika: Peterka i

jeti edno ali drugo za svojo, se naj obrne na občino Rakičan.

— **Pozdrav iz Francije.** Domače, rodbino i celo Slovensko krajino pozdravljajo: Kalman Lazar z ženov i Karol Lazar.

— **Z biciklina spadnola.** Kroška učiteljica gdč. B. se je preminila četrtek pelala proti Soboti. Kda je že zapuščala ves, ji je kolo hipoma zdrknilo i prle kak se je mogla pripraviti, da bi obdržala ravnotežo, je bila že na tleh. Vstala je le s težkočo. Kda se je oprla na levo nogo, je začutila silne bolečine. Morala se je vleči. Noga je včasi močno otekla. Po doktorovoj odredbi de gdč. učiteljica morala najmenje štiri tedne biti v posteli.

— **Gornja Lendava.** Preminočo nedelo, dne 3. maja, se je vršila vaja za šprickanje sadnoga drevja. Po vaji je kruplivniški šol. upraviteljo predavao od toga, kak se lahko obranimo rožnih črvov i gosenic. Po predavanju se je ustanovo pripravljali odbor za sadjarsko podružnico v Gornjoj Lendavi. V odbor so zvoljeni: Žilavec Janez, predsednik, Špilak Mihael, podpreds., Bačič Ivan, tajnik, Grah Štefan, blagajnik, Kovač Franc, Gumilar Aleksander, Grah Alojz, Bačič Nikolaj i Koglat Josip odborniki.

— **Bitje v Črensovcih.** Sram nas je od toga pisati, a moramo, da s tem tudi javno obsodimo žalostni dogodek, ki se je zvršil na križovo v Črensovcih. Popoldnevi je nastano prepir med nekšimi Bistričanci i Črensovčari. Kda so se Bistričanci vračali domo, so jih Črensovčari napadnoli s količi. Eden Bistričanec je dobo po glavi tak močen vdarec, da se je taki brez zavesti zvrno na zemlo. Napadalcu so ga še na tleh tukli i brsali. V boj so posegnoli tudi drugi. Naednok so se v rokaj zabliskali noži. Dva dečka sta bila smeknjena. — Natančneje od dogodka ne bomo pisali. Povdarimo, da je vsega obsojanja vreden. Obračamo se na vse poštene dečke. Takših divjakov naj ne trpijo med seov. Stariše opominamo, da bodo davali za deco oster odgovor. Oblasti, posebno orožnike pa prosimo, naj nastopijo proti takšim razgrajacom z vsov ostročov.

Nagrada. Kuzma Janez iz Rakičana si je pri gašenju ognja, ki je divjao pri Kociprovih, močno poškodüvao obleko. Zdaj je dobo 200 Din nagrade.

Velka nesreča na Bodenskom jezeri.

Na Bodenskom jezeri se je v viheri prevrnola jadrnica tamošnjega sportnoga kluba. Vtopilo se je 10 ljudi. Rešo se je samo eden.

ZA NEDELO.

Po vüzmí peta.

Evang. sv. Ján. vu 16. táli.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vučenikom svojim: zaistino, zaistino velim vam, či kaj bodete prosili Očo vu imeni mojem, da vam. Dozdaj ste nikaj ne prosili vu imeni mojem; proste i zadobite; naj radost vaša puna bude. Eta sam po prilikaj gučao vam; nego bom očivesno vam od Očé nazviščavao. Vu onom dnevi vu imeni mojem bodete prosili i ne velim vam, ka bom jas proso Očo za vas; ár sam Oča lübi vas; da ste vi mené lübili i vervali ste, ka sam jas od Bogá zišao. Zišao sam od Očé i prišao sam na ete svet: znova ostavim te svet; i idem k Oči. Velijo njemi vučenicke njegovi: ovo zdaj očivesno gučiš i prilike nikakše ne práviš; zdaj znamo, ka vsa znaš i ne je potrebno tebi, ka bi te što pitao: po tom verjemo, ka si od Bogá zišao.

Razgled po domovini.

Smrtna nesreča v rūdniki. V sredo popoldne je šo z drugimi na delo tudi 24 letni samski rudar Pirker. Pridno je kopao črno rūdo, hoteč namestiti zamüdo preminočih tednov, kda je bio prisiljen k brezdelnosti. Velki falat premoga njemi kar ne šteo iz objema podzemelske moči, kda pa je nazadnje le odnehao, je podro za sebov leseno oporo, ki je spadnola delavci na glavo i njemi jo zdrobila s takšov silov, da je bio nesrečnež na mestu mrtev. Zvečer ob osmi vüri so ga prinesli iz rova i obvestili očima i nesrečno mater iz znane Povšetove rodbine na Brnici. Nesreča matere je tem vekša, ar je dobila ravno preminoji teden iz Francije sporočilo, da je vmrla tam njena hčerka, poročena s tamošnjim domačinom rudarom Šentjurcem, a pred več leti pa je smrtno ponesrečo v Nemčiji njeni prvi mož, oče obeh njenih zdaj umrlih otrok. Tak žmetno preizkušeni ženi sožalje, pokojnik naj mirno počiva!

Auto povožo 6 letno deklico. Na Brezjah je bila preminoji sredo poroka. Poročo se je nekši par iz Maribora. Ob 3. vüri popoldne so odhajali z Brezja z automobilom. V bližini Podbrezja nedaleč od znane krčme Pavlin se je na ovinki zgodila težka avtomobilska nesreča. Švatoski auto je povožo 6 letno Milenko Mihelčič, doma iz Srednje vasi pri Podnartu. Avto je vožio jako pomali. Šofer je davao znamenje, toda otrok je po neprevidnosti zbežao prek ceste. Avto ga je z blatnikom zadeo i povožo. Otrok je bio na mestu mrtev. Odnegli so ga v bližanjo hišo. Družba je nato nadalüvala svojo pot proti Podnartu, tam so se vsi taki javili pri orožnikih. Nato so se odpelali dale proti Kranji i Ljubljani.

Pod kola je spadno. Posesnik I. Ogrinec, vulgo Medved, iz Podgorja pri Kamniki je preminoji teden pelao po Šutni kola, naložena z blanjami. V kola sta bila vpreženiva dva vola. Pri Terpinci je kreno po klanci navzdol proti sejmišči, pri tom pa je mogoče pozabo zavreti kola, ar so voli v precejšnjem bežanju pobrali po klanci. 72 letni mož jih je zaman skušao vstaviti. Z ednov rokov se je držao za ročico, z drugov pa je nategüvao vajeti. Na mosti prek potoka Mlinščico pa je nenadoma spadno i zadnji potač težko naloženoga voza njemi šo prek levo nogo i njemi zdrobo čunto nad gležnjem. Taki so pribežali lüdje i ga odnesli k okrožnomi zdravniku dr. Matjašiči, šteri njemi je núdo prvo pomoč. Posesnik Ogrinec si je pred par leti pri enaki nesreči poškodüvao desno roko.

Pošta upravništva.

Griesbacher Agneš, Buenos Aires. Dobili 120 Din. Vse vam damo pošilati. **Temlin Fr. Brezovci.** Od 1. maja poslali vse Kološi. Penez se dugo kota na pošti. **Škaper Treza, Dolič.** Nam poslano je bilo v Novinaj. Pitajte urednika, če ste ta tudi kaj poslali.

Iz sveta.

Velki ogenj. V Bombayji je divjao 1. maja ogenj, ki je 8 hiš popunoma vničo, 8 pa poškodüvao. Brez strehe je ostalo 100 družin.

Dve banki oropani po dnevi. V New Orleansi sta bili po dnevi oropani dve banki. Rop se je zvršio tak, da so v vsako vdrli 4 maskerani, oboroženi možje i so nameščence prisilili, da so zdignili roke gor, oni pa so med tem vzeli peneze i z automobilom pobegnoli. Iz vsake banke so odnesli 100 jezer dolarov.

Strašna eksplozija v Ameriki. V marinarskom arzenali Nicheroy se je pripetila v kemičnom oddelki silna eksplozija. Bujtih je 180 delavcov, 2000 pa jih je ranjenih.

Penezi v čevlaj. Kak poročajo iz Berlina, je te dni žena nekšega rokodelca dala kodiši par ponošeni čevlov svojega moža, ne da bi znala, da hrani mož v čevlaj svoje prihranke. Kodiši pa čevli očividno neso bili dobri i zato ji je odo najbližjemi čevlari za male peneze. Majster je pa kmalu nato čteo v časopisih, da je nekak skrio v svoji čevlaj 1500 mark. Poštenjak je včasi pogledno stare čevle, štere je pred par dnevi küpo, i je istinsko najšo med podplati zateknjene peneze. Mož se je včasi javo na policiji i prvejši lastnik čevlev je dobo vse svoje peneze nazaj.

Smrt tretjega najbogatejšega Amerikanca. V 92 leti starosti je vmro Eervige Baker, tretji najbogatejši človek v Ameriki. Njegovo zapuščino cenijo na 100 milijonov funtov šterlingov (približno 28 milijard dinarov.) Proti visiki starosti je bio pokojni predsednik 47 družb i je igrao v amerikanskem gospodarskom življenji veljavno vlogo. Novinari so ga imenovali „svinga iz Wallstreeta.“

S potretov nogov preprečo veliko nesrečo. Na postaji Paalsbod je 56 letni železniški čuvaj Peterson morao po službenoj dužnosti predstaviti kretnico za prihajajoči brzovlak. Tirnica pa je bila zavolo občutnoga mraza prevlečena z ledenov plastjov i kda je stopao prek šin, se njemu je tak poškalilo, da je spadno i si je v dveh mestoma potro nogo. Nekaj časa je ležao v omedlivici, a nato se je zdigno i z mantrov se je vlekeo do kretnice. Kretnico je preobrnio i nato je taki prileto brzovlak, šteri je brez vsake nesreče privozo na glavni kolodvor. Njegovi prijatelje so ga po dugom iskanji našli pri kretnici na pol zmrznjenoga. Taki so ga spravili v špitao. Junaškoga čuvaja so odlikovali z velkov svotov penez, ar je s svojov skrajnov požrtvovalnostjov i v nevarnosti za lastno življenje preprečo veliko nesrečo.

NOVO!**Z 10. majom začne
poslúvati****NOVO!****v BOGOJINI**

Kmetijska nabavljalna i odajalna zadruga.
Vsem se priporoča za obilen obisk! Načelstvo.

Izjava.

Podpisana ponovno izjavlam, da ne priznavam nikakšega duga, šteroga moja mati Josefa Ribaš gdekoli naredijo i tudi izposojene peneze ali denarnovrednost ne. Tudi ne so zmožni za sklepanje nikakše kupčije, ne odaje.

Petanjci, 6. V. 1931.

Barbara Šafarič, gostilničarka.

Oda se posestvo

v Vogriševcih št. 36 (42), p. Ljutomer, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, sadovnjaka, njiv, travnikov i loga. Ta zemljišča merijo skupno 7 plügov 787 kvadr. sežnjov i so, zvün loga, popunoma zaokrožena okoli doma. Cena 75.000 Din, odn. po dogovori. Vse natančneje se izve v pisarni g. JOSIPA ŽMAVCA, odvetnika v Ljutomeri.

Gorice s hišov

travnikom i logom pri **prometnoj cesti** po niskoj ceni na odajo. ALOJZIJA SATLER Orehovci pri Gornjoj Radgoni. 2

Oda se

2

motorno kolo „Ardi“ 2 1/2 HP. Kolo je v dobrom stani. Cena nizka. Pozve se v trgovini BRATA ŠIFTAR i HAHN M. Sobota.

Oda se edno posestvo.

Stoji iz 3 plügov zemle, 1 plüg je travnika, drugo gorice, njive i lepi velki sadovnjak. Cena primerna. Poizve se v Murščaki št. 84.

Oda se v Tešanovcih

edno prvovrstno posestvo 14 plügov njiv i travnika, 1/2 plüga goric 9 plügov loga za sekanje. Zidana hiša i gospodarsko poslopje vse v dobrom stanji. Zglasi se lahko pri lastniku OBÁL JOŽEFI v Tešanovci št. 28. 2

Oda se edna fina 4 1/2 H. P. parna garnitura

vküp ali posebi. Da se tudi z arende ali se zamini z znücanov garniturov. KRČMAR PAVEL Čikečka vas Prosenjakovci (Prekmurje).

Vogrin Štefan:

Trije bratje.

Národna.

Pred davnim časom je živo eden grof. Meo je tri sine i edno lepo hčer. Kda je hči bila kakših 15 let stara, je prišla v grad edna comprnica. Kak je zaglednola lepo mlado grofico, njoj pravi: „Ti več nigdar ne boš gospodarila v tom gradi!“ To rekši jo vdari s šibov po hrbti i lepa mlada hči se spremeni v lisico. Ta grofica lisica je odišla z grada da več ne bilo od nje čuti. V velkoj žalosti je dao grof postaviti veliko cerkev.

Prvo noč je zgono najstarejšega sina v cerkev, naj zve, ka ešče fali v njoj. O polnoči je prišlo dvanajset vragov pa so si začnoli zgučavati: „Grof je dao postaviti hlev!“ Sin drugo zajtro pove oči, ka je čüo v cerkvi. Grof pa je zdaj dao cerkev porušiti i ešče lepšo postaviti. Zdaj je pa grof poslao srednjega sina poslušat ka ešče vu cerkvi fali. O polnoči je prišlo dvanajset vragov kak prle pa so si začali pogučavati: „Grof je dao zdaj ešče lepši hlev postaviti.“

Grof pá da cerkev podreti i ešče lepšo napraviti. Zdaj pa pošle najmlajšega sina poslušat ka ešče v njej fali. O polnoči pa pride dvanajst vragov i eden pravi: „Grof je zdaj dao postaviti najlepši hlev.“ Najmlajši sin pita: „Ka njoj pa fali?“ Vrag odgovori: „Tisti ftič, šteri za devetdeset mužíkašov igra.“ Sin pove to oči i oča včasi pošle starejšega sina iskat ftiča.

Njeva ideta po sveti, lačniva i žedniva sedeta v hladno senco da ta mela obed. Iz loga pa je pribežala lisica i se je sükala okoli njeva. Brata sta s palicami začnola mlatiti po njej. Lisica pa je z repom zamahnila proti njima i oba sta se včasi spremenila v kamen. Grof čaka i čaka ali starejšiva sina nega od nkec več domo. Pošle najmlajšega sina po ftiča i brate. Te hodi že dugo lačen pa žeden, nazadnje si doli sede pod edno drevo, da bi jo. Komaj začne jesti, že pride z loga lisica proti njemu. On njoj pa že ozdaleč kriči: „Hodi, hodi sirota.“ Da njoj krüh. Lisica ga zdaj začne pitati, kama je namenjeni. On njoj pove da ide iskat ftiča i neve kde je.

Lisica pa brat ideta vküper dale. Zdaj prideta do ednoga lepoga grada. Lisica njemu pravi: „Tü notri je ftič! Ftiča moraš zgrabiti tak da se klunje ne tekneš, ovači te zgrabijo.“ Sin ide vu grad i zgrabi ftiča i se njemu je klunja vidla lepa i jo prime da jo odnese. Ali kak se klunje tekne, nastane takše igranje da so se zbüdili čuvárje i so sina zgrabili i ga pred grofa gnali. Grof ga pita kak je mogeo skoz telko stráž priti v grad po ftiča. Sin odgovori: „To je ne nikaj jaz vam vü pam roke i noge odsekati, da vi to nete znali!“ „Dobro da to nesi napravo, dam ti ftiča, či mi priženeš takšega konja, ki eden den pride okoli zemle.“

Lisica pa brat ideta dale pa prideta do ešče lepšega grada. Tü je notri konj, njemu pravi lisica. Idi, konja vzemi, vüzde se pa ne tekni, ovači si pá zgübleni. Sin ide, konja vzeme pa bi rad meo vüzdo tudi, ali kak se vüzde tekne je začao konj hrzati. Strážarje so se zbüdili pa so ga gnali pred grofa. Grof njemu je pravo: „Kak si skoz telko stráž mogeo priti do konja?“ Sin odgovori: „To je ne nikaj, jaz vam vü pam glavo odsekati, da vi nete znali.“ „Dobro da mi to

Od povračila škode po divjačini.

Glede povračila škode, ki jo povzročajo ali lovci ali pa lovske živali na zemljiščih i na polskih pridelkih, vala lovski zakon za bivšo vojvodino Štajersko z dne 21. septembra 1906 dež. zak. štev. 5. iz leta 1907. ki določa, da je za povračilo te škode odgovoren vsakokratni lovski upravičenec.

Če se stranke ne morejo sporazmeti zavolo višine i povračila lovske odškodnine, odloča posebno razsodišče po določenih §§ 72—92 štajerskoga lovskega zakona. Razsodišče obstoji iz načelnika, oziroma iz njegovega namestnika ino dveh razsodnikov. Načelnika i njegovega namestnika imenuje sresko načelstvo po zashšanji prizadetih občin i lovske upravičencev za čas, dokeč trpi zakupna doba. Načelniki i namestniki takših razsodišč morajo biti samo neoporečni i nepristranski možje, ki so izkušeni v kmetijskih, logarskih i lovske zadevaj. Sresko načelstvo mora ob začetki zakupne dobe obvestiti pristojne občinske urade i jim sporočiti, što je načelnik i namestnik lovskega razsodišča za tisti lovski okoliš.

Što šče uveljaviti lovsko odškodnino, mora prijaviti svoj odškodninski zahtevek pristojnomi načelniki razsodišča ob

nesi napravo, dam ti konja ali moreš mi prinesiti dete, štero je ešče ne sunca vidlo.“

Brat pa lisica ideta dale i srečno dobita dete, štero je ešče ne sunca vidlo. Zdaj ideta k grofi, šteri je meo konja. Brati se mili dete dati za konja, zato prosi lisico, naj se ona spremeni v dete. Lisica se resan spremeni v dete i sin jo nese k grofi i za njo dobi konja. Sin ide s konjom i detetom dale. Kda je lisica prišla za njim, sta že bila pri grofi kak je meo ftiča. Zdaj jo pa prosi sin, naj se spremeni v konja. Lisica se resan spremeni v konja. Sin jo žene i za njo dobi ftiča. Sin ide proti domi. Lisica za en čas pribeži za njim. Sin ešče prosi lisico, naj njemi pokaže brata. Ona njemi pokaže brata v kamen zakunjeniya. Lisica se jiva tekne i njeva oživela. Zdaj vsi vküper idejo domo k oči, šteri je že žmetno na njé čakao. Ftiča včas obesijo v cerkev, kde je včas začno igrati. Grof je dao pozvati vse lüdstvo vküper, naj čüjejo toga ftiča igrati. Vse lüdstvo se je čüdüvalo, ar tak lepoga igranja ne nikdar čülo.

časi, kda se škoda šče lahko ugotovi, ar bi te zahtevek lahko prejšo. Če je pa mogoče ugotoviti škodo na žiti i drugih polskih pridelkaj samo ob časi žetve, je treba prijaviti samo poškodbo, dokeč se višina škode i višina odškodninskoga zahtevka ugotovi samo v časi žetve, ali pa kda je takša zagotovitev mogoča.

Načelnik razsodišča mora o vsakokratnom zahtevki na povračilo lovske škode, taki obvestiti lovskega upravičenca ali njegovega nameščenca ino more pozvati tožitelja i lovskega upravičenca k spravnomi poskusi.

Če ne mogoče dosegnoti poravnave, pozove načelnik razsodišča prizadeti stranki da imenüjeta vsaka po ednoga člana razsodišča, zednim pa naznani kraj i čas prišestne razprave.

Stranke se lahko vdeležijo te razprave; če ne pridejo k razpravi, se razpravlja brez njih.

Če edna ali druga stranka ne imenüje člana razsodišča, je načelnik upravičeni uradoma i brez predloga imenüvati člane razsodišča.

Razsodišče razpravlja i odloča po svobodnom prevdarki, vendar samo v okviru predlogov, ki so jih stavile stranke. Pri razpravi skuša načelnik razsodišča dosegnoti najprvle sporazum gledoč povračila i stroškov postopanja. Če se te sporazum izjavi, mora razsodišče na podlagi potrebnih krajevnih poizvedb odločiti od sledečih točk:

1. Ali je škoda nastala po divjačini, ali pa ob priliki izvršavanja lovne.

2. V koliko so vtemeljene navedbe strank zavolo višine škode;

3. Od odškodninskoga zahtevka i povračila stroškov.

Če pa je mogoče ugotoviti dejansko škodo za časa žetve, se razprava preloži i more tožitel pravočasno staviti predlog, da se vrši cenitev i ugotovitev za časa žetve.

Ob vsakokratnoj razpravi sestavljenoga razsodišča, trbe sestaviti zapisnik.

Proti izpovedi razsodišča nega nadalne pritožbe na kakšo vekšo instanco. Pač pa je mogoče izpodbiti zapoved razsodišča v smisli § 595 c. p. r. s posebnov tožbov pred rednim sodiščem.

To so važne določbe, ki vrejajo postopek od prijav i od ugotovitve lovske škode ino od lovske razsodišč.

Če lovsko razsodišče ne delüje, ma vsakša prizadeta stranka pravico vložiti pritožbo na pristojno sresko načelstvo.

AGRARNE ZADEVE

Odposlancom agrarne zadruge. Odposlance agrarne zadruge oprosimo, naj vsako nesrečo, štera se zgodi kotrigam, v 8 dnevaj javijo zadruzi v Črensovce i naj spunijo pri prijavi sledečo izjavo:

Izjava.

Podpisana odposlanca Agrarne zadruge za Dravsko in Savsko bano vino v Črensovcih na lastno odgovornost pred Bogom i civilnim zakonom svedočiva, da . . . iz občine . . . hiš. štev. . . je vredna kotriga Agrarne zadruge i je brez lastne krivde ponesrečen s tem, da . . . leta . . . mesca . . . dne . . .

Nesreče prijavim v . . . dneh.

Občina . . . dne . . . mesca . . . l. 193 . . .

Odposlanec: Odposlanec:

Pri drugoj priliki objavimo, ka pomeni ta izjava.

Vodstvo zadruge.

Zahvale.

Podpisana iz Beltinec, kotriga Agrarne zadruge, se toj najtopleje zahvaljüjem ka mi je dala 450 Din podpore da mi je krava bila betežna i sam jo mogla bujti, ar sam za njo dobila malo penez, mi zadruga priškočila na pomoč za štero se njoj najtopleje zahvaljüjem i jo priporočam.

BALAŽIC Marija.

*

Podpisani iz Trnja, kotriga Agrarne zadruge, se toj najtopleje zahvaljüjem ka mi je dala 100 Din podpore, ar so mi prasci poginoli. Za podporo se zadruzi toplo zahvalim i želem, da bi se zadruga ešče bole razvijala, da bi lahko dala vsakomü ponesrečenci ki jo podpira, zadostne podpore.

LEHKO MARTIN.

*

Podpisani iz Beltinec, kotriga Agrarne zadruge se toj najtopleje zahvaljüjem, ki mi je dala 450 Din podpore, ka mi je krava poginola.

SMODIŠ JOŽEF.

*

Podpisani iz Beltinec, kotriga Agrarne zadruge se toj najtopleje zahvaljüjem ka mi je dala 100 Din podpore, ka mi je svinja poginola.

SMODIŠ ŠTEFAN.

*

Podpisani od Lipe, kotriga Agrarne zadruge, se toj najtopleje zahvaljüjem, ka mi je dala 100 Din podpore, ka mi je svinja poginola. Zadruzo vsakomü priporočam.

MATJAŠEC IVAN.

Za naše male.

Boža kaštiga.

(Iz lista Andjeo čuvar).

Prekrižala sta se i se pomali, pazljivo spuščala dol, drugi pa so gledali za njima i jiva sprevajali z očmi brez diha. Nazadnje sta po vno- gih trūdaj, držeč se za korenje, ki je gledajo iz zemle, prišla do Marjana.

— Ka je, ka je? — so pitali oni odzgora.

Ivanček se nagne nad Marjana, pogleda ga i se dotekne njegove roke.

— Julij, on že ne žive; poglej oči kak so ledene, roke so mrzle, pre- bio si je mogoče hrbtenjačo.

— Ne žive! — je zdehno sočut- no Julij. — Ne žive! — je zahričao onim gori.

— Ne je živ! — Kak rüm je šlo to od vüst do vüst i nešterne je napunila groza. Sirmak Marjan! Škoda da za njega! — Sirmaški stariši, bio je edino dete! — Tej glasi dečjega sočutja so se čuli, med tem pa sta Julij ino Ivanček videla, da nikaj ne opravita. Prišla sta nazaj gor i eden deček je taki bežao z žalostnov no- vicov v ves N. Marjanov oča je pri- bežao ves prepadnjeni, z njim zdrav- nik i ljudje z nosilnicov. Pokazalo se da je meo Ivanček prav. Marjan si je pretrgao hrbtenjačo i je bio mrtev.

Žalostni pohod se je povrno v ves, a zdaj ne bilo veseloga krika i šal. Cela ves je delila žalost Marjanovih

roditelov, vsi so z njimi sočustvovali i so začnoli od dogodka pripoveda- vati različna vgonjavanja. Ne mogo- če, da bi bio Marjan tak nepazlivi i da bi sam spadno, vej so vsi znali za tisto pogubelno mesto i so se ga pazlivo ogibali. Poleg toga pa Marjan ne pripadao k trümi živahnih i divjih dečkov, nasprotno, bio je resnoga po- našanja i tüdi ne meo rad preveč ži- vih zabav. Ja, ja, nekaj se je moralo zgoditi, ali ka? Šteri med dvanasti- mi dečki bi naj bio krivec? Nešterni očevje so svoje dečke začnoli spita- vati, a nikaj se ne razjasnoli. Naj- vekši sum je spadno na Milana. Zdaj se je te, zdaj oni spomno, da sta se Marjan i Milan večkrat sporekla, ar sta stanüvala v istoj hiši kak sina dveh družin.

Oča je pozvao Milana, ga pos- tavo pred sebe. Prijao ga je za roko, njemi gledao v oči kak da bi njemi gledao v dno duše i njemi je pravo:

— Poslušaj, neprestano od vseh strani prihaja na moja vüha tvoje ime, na tebe pada sumnja, priznaj, povej: ali si ti pošikno dol Marjana?

— Ah, atek — krikne Milan s tuznim glasom, pun žalosti — istina je, včasih sem nevlüden, nebogaven, božen, a da bi včino takšo hüdobjo, ne, oča, nikdar ne! Ja, niti živeti ne bi mogeo s takšim grehom na düš- noj vesti. (Dale.)

zadržuje pri cecati razvoj i rast mla- dih živali že mali odteglaj vode, vča- si celo že neredno napajanje. Popolen odteglaj trde krme prenaša žival znat- no duže kak popolen odteglaj vode.

Kakša naj bode napajalna vo- da? Napajalna voda naj bo ravno- tak dobra, kak pitna voda. Površin- ska voda, gnojšnica ali druga grda voda se ne sme stekati v njo. Nečis- ta voda prinaša v žival najrazličnejše betežne kali, ki škodijo njenomi zdrav- ji. — Naša živina pije rada mehko vodo, pa naj bo tekoča ali stoječa. Napajanje na potokaj i drugih narav- nih napajališčih je primerno i dobro samo te, če je voda čista i zdrava.

Napajalna voda naj ne bo pre- hladna. Žival more najmre segreti popito vodo na svojo telovno tempe- raturo. Če vpoštevamo, da pije n. pr. govedo dnevno 50 l. vode, se lahko razmi, da zgübla žival za segrevanje spite vode velki del (10—15%) tiste energije, ki jo dobi s krmov. Kem bolša je krma, tem več toplote stvar- ja v živalskom teli. Moderne štale ma- jo priprave, v šterih se živina napaja, kda njim vgaja i s polübnov vnoži- nov vsikdar primerno tople vode. Za- volo hladnoče pa ne sme biti napa- jalna voda pretopla. Najbolša je 10 do 15 stop. C. — Vodo naj pije ži- val večkrat po mali. Toplotna energi- ja, ki jo ma žival na razpolago, naj- mre gotovo ne zadostuje za segreva- nje naednok vlitih 10 do 20 litrov mrz- le vode. Takši toploten odteglaj se te- da vrši na račun zmenšane tvorbe mle- ka, mesa ali masti.

Keliko vode naj pije živina?

Sama po sebi ne pije zdrava živina nikdar preveč, če jo ne prisili k to- mi premokra ali pa preslana krma. Živina pije samo telko, kelko nüca njeni organizem. — Na 1 kg. sühe krme (t. j. popunoma brezvodne, sühe krme) spiije poprečno: prašič 7 do 8 l. vode, krava 4 do 6 l., jünec 4 do 5 l., konj i ovca 2 do 3 l. Kem več teda poje žival, temveč tüdi spiije. Pri velkoj zvünašnjoj vročini spiije živina več kak v hladnom dnevi. Preveč vo- de vpliva slabo na prebavo.

Kda naj napajamo živino?

Če živino napajamo ob konci krmle- nja, se voda najbolje porazdeli pod krmo. Pri pitanju i sploh vsikdar, kda dobiva žival koncentrirano krmo, je ne priporočljivo napajati taki po krm- lenji z dosta vode. Pred krmlenjem z vno gov vodov vsebüjočo krmo ne dobro napajati, ar zmenšamo s tem živini tek. Konji slabše izrabijo oves, če spiije taki na oves vodo. Razla- gajo si dejstvo s tem, da izpira voda oves iz prebavnoga trakta prvle kak je do dobro iznücani.

VGANKE.

1. Imena: Ciril, Abraham, Adrijan, Eva, Lucij, Lukač, Agata, Amand, Ana, Ananija — postavi- te edno pod drugo, da dajo sred- ne črke (litere) teh imen ime slav- noga slovénskoga pisatelja. (Poslao Kühar Fr. dijak, Rankovci.)

2.

Marija in Tilka Sindler

Ka čteta tevi sestri
(Poslao Pajžlar Štefan.)

3.

a
a a a
a a a b b
c c d d e e e
e e e e g g i
i i k l l l l l
l l m n n o o
o o o o o p r r r r
r s š š t t t t v z

 1. soglasnik
 2. vsaka hiša ma.
 3. se najde na cesti
 4. je pri vsakoj hiši
 5. možko ime
 6. varaš v Ju- goslaviji
 7. za obešanje kape
 8. ftica
 9. je na vsakoj postaji.

(Poslao Vogrin Št. Rakičan.)

Rešitev ugank v naslednjoj številki.

Gospodarstvo.

Napajanje živine.

Zakaj nüca živalski organizem vodo? Pri krmlenji olajšava voda preživanje i požiranje posameznih grižlajov. V gobci i v celom predže- lodčnom prebavnem trakti omehčajo prebavni sokovi i voda trdo krmo i jo sposobijo za preživanje ali za do- končno prebavo.

Voda pa ne samo potrebna pri prebavi, nego je nekak prometno sred- stvo, po šterom se vrši prenos hrane i zraka v vse celice i po šterom se odnašajo razkrojni produkti v zrak, v seč i v potenje.

Če dobi živina premalo vode, ne moti to samo prebave, nego poslabša skupno živalsko stanje. Ar je tkaniče premalo preprano z vodov, zadržuje v sebi razne škodlive razkrojne pro- dukte. Voda v krvi se zniža za par procentov. Telovna temperatura se povekša, ar nevugodno pospešuje razkroj beljakovin i masti. Vse to trpi tak dolgo, dokeč ne dobi živina zno- va zadosta vode. — Prispodobno pa

MARA PAVIČ:

PRAVICA i USMILJENJE.

Prevod iz hrvaščine.

— Kak pa si se znašeo tū? — ga pita radovedno, kda je vido, da si je nekelko odpočino.

— Nikak. Znova sem morao iti v fabriko. Delo je bilo težko, ne sem ga bil vajen, a zaslūžek je bil slab. Romao sem iz kraja v kraj, a živeti sem morao. Več ne sem meo ne občūtkov, ne misli, ne sem bil človek. Leta so minola, a jaz sem bil vsikdar sam, zapušćeni, sirmaški i nesrećen. Dokeč sem mogeo delati, je bilo šće dobro, te nesrećne spomladi mi je mašin odtrgao dva prsta. Taki so me odpūstili, bil sem za delo nesposoben.

— Bil sem tak nesrećen, da niti obupovati ne sam mogeo. Kamen, kamen! Čūto sem samo to, da sem dūševno i telovno popunoma mrtev, znao sem, da je Pravica na meni zvršila, ka je štela.

Bolnik ne mogeo nadaljavati. Vūstnice so njemi tiho šepetale.

— Čūješ, ka pa si napravo, da te Bog tak kaznūje? — ga je pitao prišlec.

Bolnik njemi ne odgovoro nikaj. Nekaj časa je mućao, a da pa njemi je bila dūša puna žalosti, je znova nadaljavao, a bole tiho, kak da bi gućao zasebe:

— Ne šće bilo zadosta! Ne šće bilo zadosta! Brez misli, brez občūtku sem zgrabo revolver, da bi napravo celomi deli konec. Bežao sem, drkao brez smotra, iskao sem mesto za svoj grob. Ne sem video i čūo nikaj. Mimo mene so bežale trupe zasaćenih delavcov. Stavka je bila. Vidi se mi, da so me tūdi zvali, vidi se mi, da sem čūo tūdi pok, a ne sem se obrno. Moja zavest je bila medla, ne sem meo nikakšega jasnoga spoznanja. Videlo se mi je, da je nekdo bežao za menov, a ne sem se obrno. Naednok sta me zgrabili dve železnivi roki.

— Stoj!

— Obstano sem prestrašeni. V roki mi je treptao revolver.

— Ti si strelao!

Noro sem zijao v orožnika, nikaj ne sam odgovoro. Pravzaprav ne sam znao, ka misli i ka šće. Zaćno sem nekaj mrmrati, ali on ne ćakao na moj odgovor. Orožje sem morao izroćiti i stopati pred njimi. Okoli nas se je zbralo vnoćo lūdi, vsi so gledali mene. Za nekaj trenutkov sem se tūdi jaz zavedo. Obrno sem se k orožnikom, da bi jim pojasno poloćaj, ali oni mi ne so pūstili gućati. Ves topi i nemi sem se popunoma podao usodi. Do življenja mi ne bilo vnoćo. Prignali so me sem.

— Ali te ne so zaslišali?

— Desetkrat! Ali vsikdar konćajo z istov pesmicov:

— Bećali ste z oroćjom v roki, teda ste vi strelali.

— Prišla sta tūdi nekšiva dva ćloveka, ki sta prisegnola, da sta me videla, kda sem strelao.

Ćudno!

— Pet mesecov je že, ka so me zaprli.

— Će nega krivde, nega duga.

— Ne sem strelao! Ne sam ga bujo! Ne sam! Ne sam! — je krićao z onemoglim glasom jetnik i je od žmećave stiskavao pohablenu pest desne roke. V krvave oći so privrele skuze. Prijatela sta ga vse pretreseniva gledala, bila sta osvedoćena, da je nedućžen ćlovek v jeći.

— Izpūstili te bodo! — ga je tolaćo starejši — kda ne bodo mogli nikaj dokazati.

— Ne maram — je jećao jetnik — ne maram za življenje, ne maram za nikaj, ali ćasti ne dam!

Ne dam! Ne dam!

Znova je nastanola žalostna tišina. Starejši jetnik se je sprehajao po sobi i v srći ponavlao ćarno zgodbo svojega nesrećnoga prijatela.

— Čūješ, tista deklina, ki si jo pūsto v Ameriki, se je imenūvala Marta, ka ne?

Betećnik se je stepo i šće bole je postao bledi.

— Ka ne, da se je tak imenūvala?

— Ne.

Što pa je potom ona Marta, od štere vsakšo noć gućiš?

Betećnik ga je nekaj ćasa poslūšao.

— Prijatel!

— Ka želiš?

— Ali šće maš malo srca?

— Za nesrećnoga mam.

— Potom te prosim, pred menov već nikdar ne zvūsti toga imena.

— Zakaj?

— Ne pitaj, nego me poslūhni, ar te prosi najvećki nesrećneć na sveti.

IX.

Peter na svobodi.

V nekšoj kavarni ob robu mesta P. je sedo Peter poleg velkoga okna. Sūhi, bledi, zmantrani je malomarno gledao vnoćico, ki je šla po vulici. V teh njegovih pogledaj ne bilo niti trohice radovednosti. Onemoglost, brezćrajna otrūjenost njemi je lećala na oćimicaj, oći pa so bile motne, prazne, brez izraza. Na modrih vūstnicaj njemi je visela na pol zgorena cigareta. Kda jo je vzeo iz vūst, da bi streseo pepel, se njemi je roka stepla kak starci. Ćarna obleka je bila zgnetena, prašnata, srakica nezaprana. Ne obriti, ne poćesani je bio vtelovljena zapušćenost. Zjūtraj je prišeo na svobodo. Rećili so ga obtoćbe po ednom leti. Nikaj njemi ne so mogli dokazati. Dali so njemi nekelko frankov, da ne bi pogino od glada i to je bilo vse. O usoda! Kama se naj zdaj obrne? Kde najde zaslūžek tak betećen, siromaški, brez priporoćila, brez poštenja. Morilec! Istina, na sodniji se ne moglo nikaj dokazati, ali što njemi bo šteo vervati? Brez smotra, brez namena je blodo po vulicah celi den. Meo je samo edno želo: da se nadiha zraka i se segreje na sunci. Den je bio lepi, aprilsko sunce je bogato obdarilo mlado naravo. Peter pa se vklūb tomi ne mogeo segreti celi den. Zobje so njemi šklepetali od ne-navadnoga notranjoga mraza. Ve je bil za njega celi svet leden i prazen. Glada ne občūto, proti većeri, kda so njemi že opešale noge, je vstopo v kavarno, da bi spio kavo i pokado cigareto. Ćudno so ga pogledali, kda je odpro dveri, a tūdi njemi samomi je bilo, kak da je zablodo.

Lūdem se je ćisto odtūjo. Kda je tak sam sedo pri okni i je pogledavao po gostaj, se njemi je videlo, da on ne ćlovek. Čūto je, da je nekak blićji onomi psovi, ki se je motao okoli stolov i je šnofao okoli gostov. Hūdo njemi je bilo pri srći, kda je kavarnar odpro dveri i je splodo psa na vulico. Nekak nezavestno je zgrabo kršćak, da bi tūdi on šo, ar je mislo, da tūdi njega ćaka ista usoda. A vklūb tomi ne šo. Kam naj se obrne? Pes mogoće zna, kde ma prenoćišće, on pa ne ve, kde bo njegovo. Peter niti ne šteo misliti na bodoćnost. Ćisto slepo se je vrgeo usodi v roke. Naj bo, ka mora biti, on se već ne boji nikoga i ne prićakūje nikaj. Dokeć bo meo one franke, bo živo. A potom? Će njemi bo usoda tak neprijazna kak dozđaj, vmerje od gladi. Da bode mrtev, bo vse konćano. Vse? Dale Peter ne marao misliti . . .

(Dale).

Za smeh.

Plebanoš (cehmeštri): Te gos-
pod je pa precí pobožen, kak sem v
pamet vzeo.

Cehmešter: Samo to ne dobro,
ka kda jaz pobiram po cerkvi i pri-
dem do njega, se vsikdar škrable po
glavi.

*

Katehet (v šoli): No, Francek,
kde je pekeo.

Francek: Poleg nebes.

Katehet: Kak to?

Francek: Ja, ve ste nam pa več-
krat pravili, da šteri v nebesaj ne vrli,
ga v pekeo sunejo.

*

Sosid se veselo pogovarja s so-
sidom, da ma dosta drv. Naslednje
še pravi: „Bog ne daj ognja, dve leti
do nam folgala.“

*

Sodnik (k tožiteli): Kak pa znate,
ka je te vkradnjeni robec zaistino vaš?

Tožiteo: Zato ka jih mam več
takše farbe.

Sodnik: To ne zadosta; ar jih
jaz tudi mam več takše farbe.

Tožiteo: To je lahko. zato ka
mi je več bilo vkradnjenih.

Tržne cene.

Penezi: dolar Din. 56.20, Argentinski
peso Din. 16, šiling Din. 7.90, lira Din. 2.90,
pengo Din. 9.80, marka Din. 13.35, urugvajski
peso Din. 33, frank Din. 2.18.

Živina: biki, junci i telice Din. 5-6,
(jako debeli Din. 7), krave Din. 3-4, teoci
Din. 8-9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 165, žito Din.
155, oves Din. 200, kukorea Din. 150, krum-
pli Din. 90, ajdina Din. 150, proso Din. 150
lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din.
200, mešani Din. 150.

Vino

Ljutomerčan, prvovrsten, dobijo
gostilničarji po jako niskoj ceni na
veleposestvi VARDA Ljutomer. 3

Živo perutnino
kokoši, piščan-
ce, goske kupuje

„PRODA“

d. z. o. z. Ljubljana

1

Prečna 6.

VAŽNO!

Tem potom sporočam **cenj. lastnikom mlatilnic i mlinov**, da lahko
po dozday nezaslišano niz- **mašinske remle** dobijo
koj ceni najbolje trpežne inozemskega izdel-
širokosti v skladišči (za leder) ka v vsakovrstnoj

BADER HERMANA

Ustanovljeno l. 1895. v DOLNJOJ LENDAVI. Ustanovljeno l. 1895.

V Prekmurji najbolje poznana, zanesliva i najstarejša trgovina z led-
rom, čevlarskimi i remenarskimi potrebčinami.

Oda se tesani les

za rušt 16 m. dugi 6 m. šurki po niskoj ce-
ni. Kúpci se naj zglasijo pri: VINCENC
PONDELKI Lucova p. G. Petrovci Prekm.

Izjava.

Podpisana Lenaršič Marija mlinarica iz
Markovec h. št. 126. izjavlam, da za svojega
moža od 28. aprila naprej ne priznam nik-
ših dugov.

LENARŠIČ MARIJA Markovci.

Prava metoda

da ostanete
vsikdar mla-
di, lepi i friš-
ki je redna
nega kože i
vlas, s po-
močjov me-
dicinsko ne-

oporečnih sredstev, kak so to že prek 34
let sprobani Fellerovi Elza proizvodi:
Fellerova havykaška pomada za zaščito lica
i kože „Elza“ krema, odstranjuje s kože
nadležne nedostatke i jo stalno ohrani
gladko, čisto i mlado. Vsikdar je
zanesliva proti gubam, spuščajom,
mozolom, sunčnim pegam itd. Lonček
12 Din.

Fellerova Elza pomada za rast lasi, za-
prečuje prhljaj, izpadanje lasi i pre-
rano serost, pospešuje rast lasi i
zdržava vlase vsikdar volne i mehke
Lonček 12 Din.

S poštov 2 lončka edne ali po 1
lonček od vsake Elza pomade 40 Din.
če se pošlejo penezi naprej, brez vseh
daljih stroškov, inai pa s povzetjem
50 Din.

Fellerove Elza žajfe lepote i zdravja (li-
lijina mlečna žajfa, lilijina krema žaj-
fa, glicerina, boraksova i katranova
žajfa i žajfa za britje) 5 falatov v po-
lúbnoj izbiri 52 Din., če se penezi
naprej pošlejo inai s povzetjem 62 D.

Način nege s Fellerovimi Elza pro-
izvodi je dozday šče vsakomi hasno.

**Napravite tudi Vi tak
i pomagalo de tudi Vam!**

Že pri prvom poskúsi se ne bodete
žalostili! Naročite pri apotekari:

EUGEN V. FELLER,
STUBICA DONJA, Centrala 146.
Savska Banovina.

VAŽNO!

Častna izjava.

Jaz podpisani Kolmanič Matija, monter
v Murskoj Soboti izjavlam s tem svoje ob-
žalovanje nad tem, da sem g. Kološa Janez
čevlara v Murskoj Soboti i njegovega sina
dijaka v Celji razžalo na njegovej časti. S
pismom, štero sem sini dijaki pisao na tr-
govsko šolo v Celje i se njemu zahvalujem,
da je odstopo od tožbe.

Murska Sobota, dne 7. maja 1931.

KOLMANIČ MATIJA, monter.

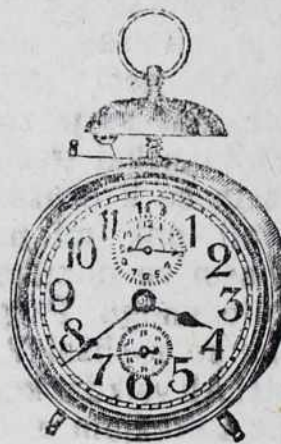
Oda se lepo posestvo

z goricami i njivami, sadonosnikom, hišov i
gospodarskim poslopjom 8½ plügov veliko
ob velkoj cesti poldrügo viúro od Maribora.
Natančnejši pogoji se izvejo pri WERGLES
UTO, Slov. Jurij, Slov. gor. 1

Oda se veliko lepo posestvo

okoli 50 plügov z velikov hišov i gospodar-
skimi poslopji v bližini Maribora. Vse na-
tančnejše se zve pri JOŽEFI KRANJC.
gostilničar Sv. Jurij, Slov. gor. 1

Nikaj ne zamüdite

če ne kúpíte viúre
prehitro, nego če
prle preglednete
velki ilustrirani let-
ni cenik fabrične
hiše vür Suttner.
Dobite ga

popolnoma k šenki

i v njem najdete
najvekšo izbiro ist-
tinsko zanesljivih
büdilk i stenskih
vür, zlatnine i sre-
brine vsake vrste,
vse takrekoč po originalnih fabriških
cenaj. **49** Din. dobite pravo Anker
Že za **49** büdilko št. 125. ponikla-
no 16 cm. visiko. Prava švisarska
Anker-Remont. **44** Din. naprej,
žepna viúra že od **44** viúre-zapest-
nice **98** Din. naprej. Nikša rizika!
od **98** Ka ne odgovarja se zameni,
ali pa povrnejo penezi! Zahtevajte
brezplačni letni cenik od tt.

H. SUTTNER
LJUBLJANA št. 945.